

ANDERMAAL... ..SCHEEPSPORTRETEN

In het **februari**nummer van het Visserijblad schetsten we de opkomst en bloei van het scheepsportret in achterglastechniek te Oostende: een volks-maritieme vorm van kunstbeoefening die helaas totaal vergeten en verleerd is.

Het artikel eindigde met de bespreking van de familie WEYTS te Oostende, later te Antwerpen. Met hen beleefde de maritieme achterglasschildering een ongekend hoogtepunt.

Nu het vervolg, dat zich omzeggens volledig te Antwerpen afspeelt. Want de Oostendse post-WEYTS periode behandelden we reeds in het eerste artikel.

Johannes Franciscus AUGUSTUS

Geboren te Antwerpen op 3 september 1842 als zoon van Louis en van Maria Anna Selbaek; gehuwd met Isabella Verhelst, bij wie hij één zoon had: Louis. Overleden te Antwerpen op 3 januari 1893.

Augustus was van beroep eigenlijk decorschilder; een tijdlang was hij ook matroos op het Amerikaanse schip P.G. Blanchard. Hij is echter bekend om zijn activiteit als scheepsportrettist in achterglastechniek te Antwerpen. Samen met Frans-Jans Bruloot vertegenwoordigt Augustus de nabloei van dit volks-maritieme schildergenre na de indrukwekkende produktie van de familie Weyts op dit gebied.

Van Augustus kennen we twee versies van het portret van het Amerikaanse fregat P.G. Blanchard (1878) (Antwerpen, Nationaal Scheepsvaartmuseum). Op een van de versies is de lucht op een afzonderlijk stuk papier geschilderd dat achter tegen het glas werd aangebracht. Dit typisch stijlkenmerk geldt mede als criterium om enkele anonieme portretten met dezelfde eigenaardigheid eveneens aan Augustus toe te schrijven, zoals dat van de Noorse bark *Gronsvaer* (1878) (ibidem) en het portret van het schroefstoomschip *Midlothian* (1878) (ibidem).

Jan-Frans BRULOOT

Geboren te Antwerpen op 16 oktober 1861 als zoon van Jan en van Petronilla Joanna Huyberecht; overleden te Antwerpen op 28 oktober 1917, ten gevolge van een bominslag. Een eerste maal gehuwd met Ludovica Hensen, een tweede maal met Joanna Theresia Hermans.

Van beroep was Bruloot in feite zeeverzeke- raar, maar hij schilderde ook scheepsportretten zowel in achterglastechniek als in olieverf. Samen met Augustus vertegenwoordigt Bruloot de nabloei van dit maritieme schildergenre te Antwerpen na de omvangrijke produktie van de familie Weyts op dit terrein.

Over zijn eigenlijke oeuvre is niet veel bekend. In 1886 schilderde hij het portret van de *Westernland*, een Amerikaans passagiersschip dat onder Belgische vlag voer. Het Nationaal Scheepsvaartmuseum te Antwerpen bezit het *Portret van de driemastbark Frieda Mahn* uit Rostock (1916) (olie op doek).

John-Henry MOHRMANN OF... ..EEN ANTWERPSE AMERIKAAN

Geboren te San Francisco (U.S.A.) op 16 december 1857 als zoon van Henry en Anna Meyers.

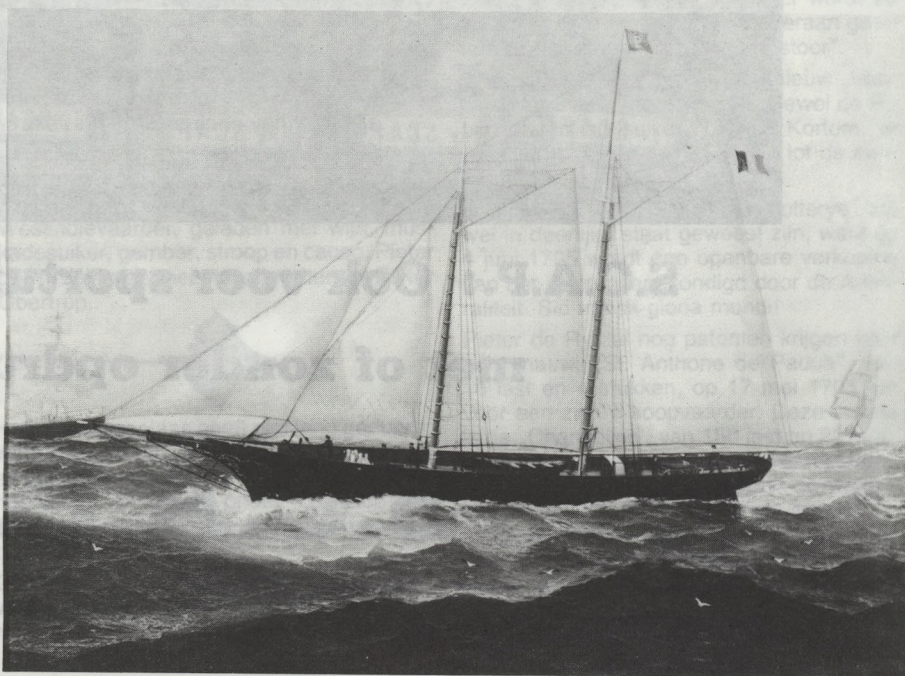
Zijn ouders waren van Duitse herkomst (Hannover). Vader M. was vrederechter te Oakland. Huwde op 7 mei 1886 met Juana Meyer uit Fray Bentos, Uruguay (†1963, Vernon); het echtpaar had zeven kinderen. Overleden te Bloomsbury (Alberta, Canada) op 17 februari 1916.

Over het leven van Mohrmann is men slecht ingelicht. Het was dat van een weinig honkvaste zeeman die zijn maritieme loopbaan op geslaagde wijze wist te combineren met een artistiek talent. De combinatie van zijn maritieme en zijn artistieke kennis maakte van hem een belangrijk scheepsportrettist, d.w.z. een kunstschilder die op bestelling

van reders, kapiteins, scheepsbouwers en maritieme firma's portretten van werkelijk bestaande schepen schilderde.

Van jongs af groeide Mohrmann op in contact met de zee. Dit geschiedde via schepen die in de haven van San Francisco binnenliepen. In 1870 monsterde hij aan op een zeilschip; hij zou 18 jaar lang de zeeën bevaren, ondertussen schilderend als bijverdienste. Mohrmann zou een jaar lang te Kassel (Hessen/Duitsland) verbleven hebben in gezelschap van een Italiaanse vriend, wiens naam niet bekend is. Daar zouden ze het beroep van decorschilder geleerd hebben, alsook muurschilderingen in een kerk hebben uitgevoerd. Samen zouden ze in Groot-Brittannië als restaurateurs van schilderijen werkzaam geweest zijn.

Van 1884 af woonde Mohrmann te Antwerpen, Casiersstraat 1. Hij verhuisde al spoedig naar de havenbuurt, Sint-Aldegondiskaai 46. Hij beoefende de portretkunst, de landschapschildering en het schilderen van toneeldecors en scheepsportretten.

H. MOHRMANN: Portret van een Belgische loodsschoener. Oostende, privécollectie. Dit portret is bijna het spiegelbeeld van dit van loodsschoener n° 9. Bij nader toekijken blijken de letters en cijfers op de mast overschilderd!

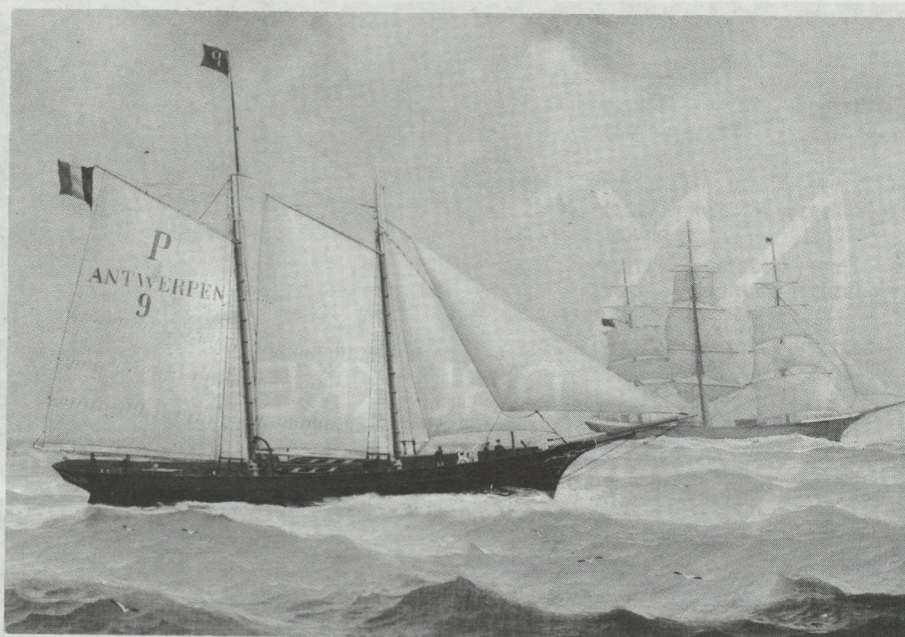

Portret van het Belgisch opleidingsschip „Comte de Smet de Naeyer” van de Rederij Belgische Zeevaartvereniging te Antwerpen (1906). Antwerpen, Nationaal Scheepsvaartmuseum.

Na zijn huwelijk in Zuid-Amerika (1886) kwam hij naar Antwerpen terug, waar hij in de Nassaustraat 11 woonde. In 1883 ging Mohrmann te Ekeren wonen, nadien keerde hij naar het centrum van Antwerpen terug (Brouwersvliet 30, later Rijnkaai 18) en vestigde zich anno 1901 in zijn „Villa Juana” te Hoboken.

Als mens moet Mohrmann een kleurrijke figuur geweest zijn. Hij was niet om geld en schulden verlegen, olijk in de omgang met potentieel cliënteel, joviaal en een goede huisvader. Hij sprak vele talen; als portrettist was hij een selfmade man. Sedert 1888 was hij lid van de vrijmetselaarsloge „A.L. Elèves de Thémis”. In 1913, één jaar voor het uitbreken van W.O.I, week Mohrmann met zijn gezin uit naar Canada (Barrhead, Alberta), waar hij in 1916 overleed, vol heimwee naar Antwerpen.

Mohrmann's grootste verdienste is die als scheepsportrettist: het gros van zijn overvloedige oeuvre dateert van na 1890, maar er zijn werken van hem bekend die 1881 en 1885 gedateerd zijn. Te Antwerpen ontving Mohrmann bestellingen van kapiteins en andere maritieme milieus uit zowat alle zeevarende landen die de Scheldestad aandeden. Mohrmann gebruikte de fotografie als hulpmiddel bij zijn werk. Samen met Jacobsen, Semple en vele anderen behoort Mohrmann tot het puik van de scheepsportretisten in olieverftechniek. Met hem kende deze zeemanstraditie een laatste hoogtepunt te Antwerpen. Na hem werd de taak volledig

H. MOHRMANN: Portret van de Belgische loodsschoener n° 9 van het Loodswezen te Antwerpen, in 1897 gebouwd op de werf V.F. MAES te Burcht (1898). Antwerpen, Nationaal Scheepvaartmuseum.

door de fotografie overgenomen. Uiteraard bezitten Mohrmann's nauwgezette schilderijen een onschatbare maritiem-historische waarde.

Talrijke, hoofdzakelijk maritieme musea bezitten scheepsportretten van Mohrmann:

Aabenraa, Antwerpen, Brake, Greenwich, Göteborg, Hamburg, Liverpool, Mariehamm, New Bedford, Newport News, Oostende, Oslo, Salem, San Francisco, Stavanger, Vegesack.

Norbert HOSTYN.

- Mazout voor verwarming
- Gasoil en marine fuels
- Oliën en vetten
- Alle petroleumprodukten

**nv NORTH
SEA
BUNKERS
belgium**

**„NV NORTH
SEA BUNKERS”**
**BIJ WIE KWALITEIT EN
LAGE PRIJZEN SAMENGAAN!**

**Hoefijzerlaan 68 - 8000 BRUGGE
Tel. (050) 34 12 47**